

DAGSSEMINAR I TRONDHEIM FOR HÅNDVERKERE OG PROSJEKTERENDE

PELEFUNDAMENTERING OG JEKING

av eldre kaldhuskonstruksjoner med utgangspunkt i bryggene i Trondheim

TORSDAG 29.01.2015

Trondheim kommune har sammen med NITR, STFK, NTNU og HiST startet et vitaliseringsprosjekt for bryggerekken langs Kjøpmannsgata i Trondheim. Området ligger sentralt og har et stort potensial både med hensyn til utvikling og bruk. Fundamentet for en fornuftig utvikling av bygningsmassen ligger i pelefundamentering og hovedkonstruksjoner. For mange av bryggene er tilstanden god, for andre kreves snarlige tiltak. Vi ser på bryggenes tradisjonelle byggemåter og stiller spørsmål ved hvordan sikring, utbedring og vedlikehold i fremtiden bør og kan utføres på denne type bygninger. Kurset legger vekt på både teori og konkrete eksempler og egner seg både for prosjekterende og utførende.

Kurset har som mål å bidra til nettverksbygging og oppbygging av regional kompetanse innenfor bygningsvern, med spesielt fokus på bryggerekken i Kjøpmannsgata.

PROGRAM TORSDAG 29.JANUAR

Sted: Rådssalen i Trondheim folkebibliotek, 2.etasje, Peter Egges Plass 1, Trondheim.
inngang fra Kongens gate NB! Vi har endret kurssted pga stor påmelding!

Møteleder: Roy Åge Håpnæs, Sør-Trøndelag fylkeskommune

08.00-08.30 **Registrering, kaffe**

TRADISJONELLE PELETEKNIKKER

08.30-08.40 **Velkommen**

Kort om bryggenes historie og "vitaliseringsprosjektet", Gunnar Houen,
byantikvar Trondheim kommune

08.40-09.00 **Kjøpmannsgatebryggenes typologi**

Kjell Andresen, Riksantikvaren

09.00-09.20 **Tradisjonelle peleteknikker**

med vekt på Trondheim, men også andre eksempler ved
Jon Bojer Godal, Husasnotra

09.20-09.40 **Nidelva.** Grunnforhold, strømningsforhold, springflo, havstigning

Hvordan påvirker dette konstruksjonene?

Tone Furuberg, Trondheim kommune

09.40-10.00 **Spørsmål/diskusjon**

10.00-10.20 **PAUSE** med kaffe, te, noe å bite i

UTBEDRING OG I STANDSETTING – HVA MÅ VI VITE FØR VI SETTER IGANG ?

10.20-10.40 **3D-scanning og tegning**

For bedre forståelse og dokumentasjon

Jacob Schroll, Gamle3 Hus, Bergen

10.40-11.00 **Konstruksjonene henger sammen**

Kraftoverførende sammenføyninger i historiske trekonstruksjoner

Jan Siem, NTNU

11.00-11.25 **Tilstand og skader. Hva behøves av kunnskap?**

Trond Eide, antikvar, Sør Trøndelag fylkeskommune

11.25-11.45 **Sopp og råte**

Johan Mattson, Mycoteam

11.45-12.00 **Spørsmål/diskusjon**

12.00-13.00 **LUNCH**

UTBEDRING OG VEDLIKEHOLD AV PELEFUNDAMENTER

13.00-13.20 **Metoder ved utbedring og vedlikehold**

Jon Bojer Godal, Husasnotra

13.20-13.40 **Trekvalitet og konstruksjoner**

Hvor får man tak i egnede materialer? Dokumentasjon av holdbarhet/
materialkvalitet, Jon Bojer Godal, Husasnotra

13.40-14.00 **Å kommunisere med konstruksjoner**

Med utgangspunkt i Kjøpmannsgatebryggene
Torgeir Moslet, Tradisjonsbygg Trondheim AS

14.00-14.15 **Spørsmål/diskusjon**

14.15-14.30 **PAUSE** med kaffe, te, frukt

JEKING AV TUNGE TREKONSTRUKSJONER

14.30-14.50 **Grunnleggende prinsipper for utførelse av jekking**

Forarbeid, planlegging og utførelse

Roger Knutsen, Gamle3 Hus, Bergen

14.50-15.10 **To eksempler fra Bergen**

Roger Knutsen, Gamle3 Hus, Bergen

15.10-15.30 **Flere eksempler**

Ikke avklart

15.30-16.00 **Spørsmål og oppsummering**

ved Roy Åge Håpnes

KORT OM INNLEDERNE

GUNNAR HOUE er arkitekt og har vært byantikvar i Trondheim siden 1984

KJELL ANDRESEN er arkitekt og arbeider som seniorrådgiver hos Riksantikvaren i Oslo. I 1978 skrev han diplomoppgave om bryggene i Kjøpmannsgata. Oppgaven er en verdifull kilde for de som arbeider med bryggene.

JON BOJER GODAL har over lang tid arbeidet med tradisjonsbåren kunnskap vedrørende bruk av tre i hus og båter. Han har utgitt flere publikasjoner om materialbruk, og arbeider i dag ved Nord-Møre Museum avdeling Husasnotra.

TONE FURUBERG er sivilingeniør med spesialisering i geoteknikk og arbeider som avdelingsleder geoteknikk på enhet for kommunalteknikk i Trondheim kommune.

JACOB SCHROLL er utdannet båtbygger ved Vikingeskibsmuseet i Roskilde. Har jobbet som reataurerings-tømrer på bryggen i Bergen. Utdanning master i arkitektur ved Bergen Arkitektskole. Medeier i Gamle3Hus. Jobber her som arkitekt og prosjektleder.

JAN SIEM er professor i konstruksjonslære på NTNU. Han er utdannet bygningsingeniør fra NTH og har en dr. ing. grad fra NTNU om dybelforbindelser i trekonstruksjoner. Siem har erfaring som statiker i Trondheim kommune, som prosjekterende og som forsker. Han deltar nå i en arbeidsgruppe i regi av Cost med fokus på «Carpentry Joints»

TROND EIDE er antikvar i Sør-Trøndelag fylkeskommune. Han er utdannet arkitekt med en mangfoldig erfaring med fredet og verneverdig bebyggelse. Han har bakgrunn som håndverker, arkitekt og rådgiver, som småskala eiendomsutvikler, og som høgskolelektor ved HiST og NTNU

JOHAN MATTSON er fagsjef i Mycoteam AS og ansvarlig for muggsopp/inneklima, treskadeinsekter og kulturminner. Han er cand. scient. med hovedfag i biologi (mykologi)

TORGEIR MOSLET har over 15 år fartstid som tømrer og byggmester, fortrinnsvis fra restaurering og rehabilitering av eldre bebyggelse. Han har bachelorutdanning i restaurering og teknisk bygningsvern ved Høgskolen i Sør Trøndelag, og har deltatt og hatt ansvar for jekking og pæling av flere bryggepakkhus i Trondheim.

ROGER KNUTSEN er tømrer og byggmester og ansvarlig for antikvarisk rehabilitering i firmaet Gamle 3 Hus AS i Bergen.

PÅMELDING

[For å melde deg på klikk her:](#) **Innen 15.01.2014**

Har du spørsmål kan du ta kontakt med Byantikvaren i Trondheim kommune ved Elisabeth Kahrs på epost elisabeth.kahrs@trondheim.kommune.no. Antall plasser er begrenset så meld deg gjerne på så fort som mulig. Studenter må gjerne komme på kurset, men også her vil antall plasser være begrenset. Kurset er gratis, men påmelding er likevel bindende.

ARRANGØR

Kurset er en del av **VITALISERINGSPROSJEKTET FOR KJØPMANNSGATEBRYGGENE**. Prosjekteier er Næringsforeningen i Trondheimsregionen og Trondheim kommune avdeling byutvikling. Prosjektet støttes økonomisk av Riksantikvaren, Sør-Trøndelag Fylkeskommune og Trondheim kommune og gjennomføres i samarbeid med de nevnte samt bryggeiere, HiST og NTNU.

SØR-TRØNDELAG
FYLKESKOMMUNE